

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували* В. Бондаренко, О. Пестрецова, Ю. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.htm1. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 74
(5 жовтня 2010 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРИ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	8
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	17
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	23
ПОЛІТИКА	31
ЕКОНОМІКА.....	37

КИЇВ 2010

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Звернення Президента України до народу

Дорогі мої співвітчизники!

Конституційний Суд України скасував зміни, внесені в Конституцію наприкінці 2004 р.

Таким чином, ми повернулися до Основного закону, за яким Україна жила, починаючи з 1996 р. Ми повернулися до Конституції, яку Європа та світ визнали як одну з найкращих. Ця Конституція дозволила Україні ствердитися як незалежній державі, визначити незмінний курс на демократію та верховенство права, захист прав та свобод громадян.

Рішення Конституційного Суду не є несподіваним для народу. Україна і суспільство стомилися від життя в тих умовах, які продиктували нам зміни до Конституції 2004 р. Бо ці зміни, що вносилися поспіхом, в угоду політичному моменту, були причинами суцільних конфліктів у владі. Як результат – падіння економіки і бідність людей, значне послаблення позицій нашої країни на міжнародній арені.

Сьогодні Конституційний Суд скасував поправки 2004 р.

Як гарант Конституції я виконаю це рішення, як виконав би будь-яке інше.

Усі наші наступні дії з удосконалення Конституції будуть ефективними, системними та прозорими. Нова реформа політичної системи є невід'ємною складовою курсу реформ і стане вагомим кроком до загальнонаціональної згоди. Я підтримую ідею референдуму, а також ідею Національної конституційної асамблеї як механізм для ефективної консолідації на шляху реформування політичної системи. Це – легітимний шлях, яким ми будемо йти.

Хочу ще раз підкреслити: альтернативи реформам, курсу на зміни та на поліпшення життя людей немає. Я вірю у незворотність демократичного вибору, вірю у свободу і справедливість у нашій державі, у майбутнє української демократичної республіки. Ми маємо зробити Україну сильною, сучасною, конкурентоспроможною державою, і я вірю в підтримку народу у цій важливій і дуже відповідальній справі.

І нехай нам допомагає Господь Бог! *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 1.10).*

Глава держави провів зустріч з Головою Верховної Ради, Прем'єр-міністром та міністром юстиції

Президент України В. Янукович провів зустріч з Головою Верховної Ради В. Литвином, Прем'єр-міністром М. Азаровим і міністром юстиції О. Лавриновичем.

Головною темою зустрічі стало питання гармонізації законодавства, прийнятого за останні п'ять років, у зв'язку з рішенням Конституційного Суду України щодо скасування політичної реформи 2004 р.

«Нам треба узгодити наші подальші спільні дії для виконання рішення Конституційного Суду», – сказав глава держави на початку зустрічі.

«Я вважаю, що наша мета найближчим часом – гармонізувати законодавство згідно з рішенням Конституційного Суду. Цю роботу ми повинні виконати у найкоротші терміни», – заявив Президент.

В. Янукович наголосив: головним принципом була і залишається конструктивна співпраця між Президентом, Верховною Радою і урядом.

«Ми цей принцип порушувати не будемо», – підкреслив Президент, наголосивши, що всі організаційні структури, які були, і які забезпечували ефективну роботу влади, залишаються.

«Все, що вдалося побудувати, треба зберегти», – наголосив Президент.

На думку глави держави, можливо, слід переглянути назву угоди між фракціями Верховної Ради.

В. Янукович також підкреслив, що у процесі вдосконалення Конституції України не слід зупинятися. Зокрема, одним з актуальних питань є реформування місцевого самоврядування. «Без змін до Конституції нам цього не вдасться зробити», – переконаний глава держави.

Одним з болючих питань Президент назвав ситуацію з обранням депутатів усіх рівнів. «Нам треба гармонізувати терміни, і зробити так, щоб ми щороку не проводили вибори. Те, що було в минулому, треба залишити», – підкреслив глава держави.

Президент України вкотре зауважив, що, безумовно, у Конституції 1996 р. більш чітко виписані повноваження і обов'язки всіх гілок влади, і вона визнана досконалою. Відтак, наголосив В. Янукович, «переваги цієї Конституції ми будемо використовувати».

Як повідомив під час зустрічі міністр юстиції України О. Лавринович, його міністерство розпочало всю необхідну роботу на виконання цього рішення КСУ. «Ми маємо привести нормативні акти країни у відповідність до Конституції», – сказав міністр. Він висловив упевненість, що Мін'юст зможе достатньо оперативно зробити цю роботу.

«Ми проведемо аналіз усіх законів, актів Кабінету Міністрів і запропонуємо найближчим часом, щоб ми прийняли рішення про відповідність статутних

законів, які регулюють діяльність уряду та органів виконавчої влади. Потім цей аналіз поширимо на решту всіх нормативних документів, і тоді питання буде за парламентом щодо ухвалення потрібних рішень, Кабінетом Міністрів і актів Президента», – зазначив міністр юстиції.

Як наголосив на зустрічі Прем'єр-міністр М. Азаров, уряд України розгляне терміни і перелік питань, пов'язаних із приведенням у відповідність до рішень КСУ всіх законодавчих і нормативних актів Кабміну, і підготовки розгляду цих актів до сесії Верховної Ради. «Уряд працює спокійно, у звичайному режимі, і буде виконувати зобов'язання, які витікають із нової Конституції», – запевнив він.

У свою чергу Голова Верховної Ради В. Литвин підкреслив, що підтримує Президента у тому, щоб на рівні влади «були єдині, зважені підходи до того, що відбулося». Він повідомив, що згідно з попереднім аналізом на базі тієї Конституції, яка набрала чинності у 2006 р., було прийнято близько 700 законів. Так, за його словами, нагальним є внесення змін щонайменше в близько 40 законів.

«Треба вирішити два ключових питання: зміни до закону про Кабінет Міністрів та те, що стосується змін до Регламенту Верховної Ради», – підкреслив В. Литвин. «Звісно, я повністю підтримую Вашу позицію, пане Президенте. Нам треба утримати той конструктив, який був між інститутами влади, з огляду на те, що мотивація у Верховної Ради певною мірою зникає, і нам не можна допустити, щоб парламент зірвався на популізм. Особливо з тих міркувань, що місяць лишився до місцевих виборів», – сказав спікер парламенту.

Президент України висловився за важливість формування чіткого плану роботи. За його словами, при цьому треба уникнути будь-якого ажіотажу. «Хоч Конституція набрала чинності з 1 жовтня, але я не збираюся робити ніякої революції. Навпаки, я хочу заспокоїти всіх і суспільство. Влада працюватиме в законодавчому полі. Ми фактично повернули Конституцію і країну також у законодавче поле. І це – головне. Що ми ще додамо, так це рівень відповідальності», – зауважив Президент.

Звертаючись до присутніх, глава держави запевнив, що готовий працювати спільно з парламентом і урядом стільки, скільки потрібно для виконання рішення Конституційного Суду.

Відповідаючи після зустрічі на запитання стосовно терміну повноважень усіх органів влади і посадових осіб у зв'язку з рішенням Конституційного Суду, О. Лавринович підкреслив, що «всі, хто обирався або призначався на момент дії тих норм, які були чинними до зміни, після рішення КСУ не змінюються».

«Кого обрали на п'ять років, – він має працювати п'ять років, незалежно від того, чи це депутат, чи це сільський голова. Це стосується як рівня місцевого самоврядування, так і рівня національного парламенту – Верховної Ради. Це ж саме стосується і Президента – повноваження не скорочуються», – зазначив О. Лавринович.

Голова Верховної Ради В. Литвин також підтвердив, що закони в цьому плані

не мають зворотної сили. «Верховна Рада працює п'ять років, так як і обиралася на п'ять років. Президент також працює, виходячи із тих засад, що проголошувала попередня Конституція, – початок президентської каденції після складання присяги», – наголосив В. Литвин (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2010. – 2.10).

Президент України В. Янукович взяв участь у першому Українсько-Російському міжрегіональному економічному форумі

4 жовтня Президент України В. Янукович взяв участь у першому Українсько-Російському міжрегіональному економічному форумі, який проходив у м. Геленджик Краснодарського краю Російської Федерації. Українсько-Російський міжрегіональний економічний форум був організований на виконання домовленостей, досягнутих Президентами України та РФ під час зустрічі 21 квітня 2010 р. у Харкові, а також третього засідання Українсько-Російської міждержавної комісії.

Робочий візит глави Української держави здійснювався на запрошення Президента Росії. У Геленджику відбулася зустріч Президента України В. Януковича та Президента Російської Федерації Д. Медведєва у вузькому колі.

У своєму вступному слові під час засідання першого Українсько-Російського міжрегіонального економічного форуму глава Української держави сказав: «Ми сьогодні проводимо зустріч, яку намітили ще в Харкові. За цей час нам багато вдалося зробити, і ми не повинні зупинятися – ми маємо рухатися вперед. Я хотів би зараз конкретизувати окремі питання. Наприклад, я вважаю, що необхідно розширити формат взаємодії регіонів за рахунок більш активної участі в ній не тільки прикордонних, а й інших регіонів, які досягли високого рівня економічного співробітництва чи взаємодії».

На переконання глави держави, гарним прикладом такої співпраці може бути форум представників влади і бізнесу українських та російських регіонів (зі складу Уральського федерального округу РФ), який проходив 26–28 вересня в Єкатеринбурзі.

В. Янукович підкреслив важливість успішного розвитку проектів єврорегіонів, відзначивши вдалу роботу трьох із них – «Дніпро» (Чернігівська, Брянська, Гомельська області), «Слобожанщина» (Харківська та Білгородська області), «Ярославна» (Сумська та Курська області). «Триває процес створення ще двох єврорегіонів – «Донбас» і «Азов», – зазначив Президент України.

Президент Російської Федерації Д. Медведєв у свою чергу зазначив, що головним є те, що «нам вдалося вивести російсько-українські відносини із депресивного стану. «Я хотів би висловити вдячність усім, хто був причетний до цієї справи», – підкреслив він.

«Нам треба добре поміркувати про розвиток цілого ряду моментів у міжрегіональному співробітництві, – зазначив Президент Росії. – Я маю на увазі і інфраструктурні проекти, і іноваційні проекти на прикордонних територіях, у наших євро регіонах. Можливе також створення технопарків, інших центрів співробітництва».

«Нам необхідно не тільки зберегти, а й зміцнити єдиний інформаційний простір – з єдиними базами даних щодо попиту та пропозицій на ринках наших держав, з презентаціями конкретних проектів, чим, власне, керівники регіонів і займаються», – наголосив Д. Медведев.

Глава Російської держави також наголосив, що «нам необхідно відслідковувати різноманітні тенденції на ринках і займатися мінімізацією спільних ризиків, які витікають з міжрегіонального співробітництва по усій довжині спільного кордону. Я маю на увазі і питання економічної безпеки, і проблеми екології, і збереження водних, біологічних ресурсів, захисту судноплавства тощо. І в цьому плані, безперечно, особливого значення набуває співробітництво саме південних регіонів наших країн».

У Геленджику глави обох держав оглянули виставку інфраструктурних проектів розвитку прикордонних територій, зокрема, ознайомилися з проектом мосту, що має бути споруджений у районі Керчі між Краснодарським краєм та Автономною Республікою Крим. Автори проекту поінформували Президентів про техніко-економічні характеристики цієї споруди.

«Як тільки ми збудуємо цей перехід, у Криму і на Кавказі все зміниться. Це міжнародний транспортний коридор, який дозволить швидше розвиватися нашим регіонам», – сказав Президент України під час огляду виставки.

У рамках першого Українсько-Російського міжрегіонального економічного форуму відбулося підписання двосторонніх документів.

У присутності Президента України В. Януковича та Президента Росії Д. Медведева було підписано:

* Програму міжрегіонального та прикордонного співробітництва України та Російської Федерації на 2011 – 2016 рр;

* Угоду між Українським та Російським союзами підприємців та промисловців про спільні дії з поглиблення українсько-російського міжрегіонального та ділового співробітництва;

* План заходів з реалізації Угоди між Запорізькою обласною державною адміністрацією та адміністрацією Краснодарського краю про торговельно-економічне, науково-технічне та культурне співробітництво.

Після підписання низки двосторонніх документів Президент України, підбиваючи підсумки роботи першого Українсько-Російського міжрегіонального економічного форуму, зазначив, що «зараз ми з Президентом Д. Медведевим практично починаємо розкручувати динаміку наших міждержавних відносин. Запустити цей процес, дати йому хороший імпульс – це означає створити реальні механізми співпраці. Сьогодні ми фактично разом із нашими російськими

колегами запустили механізм міжрегіонального співробітництва».

«Напрацьовано певні плани і програми», – підкреслив В. Янукович. Звичайно, додав Президент, вони будуть поглиблюватися і доповнюватися.

За словами глави держави, «дуже важливо, що серед них є великі проекти, котрі ми з Дмитром Анатолійовичем готові підтримувати». Серед інфраструктурних проектів, що викликають найбільшу увагу в обох сторін, окреме місце, як наголосив В. Янукович, посідає мостовий перехід Керч–Кавказ. «Ми щойно обговорили це питання з Президентом Росії, визначили терміни дослідницьких робіт. Потім буде етап проектування... Звичайно, це займе досить тривалий час, адже робота нас чекає дуже серйозна. Та в тому, що цей проект потрібен, що він запрацює – немає жодних сумнівів», – наголосив глава Української держави.

«Наші колеги губернатори і міністри поки що намітили терміни реалізації вже напрацьованих планів і проектів до 2016 р. Потім вони, звичайно, будуть розширюватись. І дуже важливо, що в цих програмах містяться і дуже серйозні проекти, котрі ми з Дмитром Анатолійовичем готові підтримувати», – підкреслив глава держави.

В. Янукович також зазначив, що Україну цікавить досвід росіян щодо підготовки та проведення Зимової Олімпіади у Сочі 2014 р. Президент України В. Янукович звернувся до Президента РФ Д. Медведєва з проханням підтримати Україну у питанні надання їй права приймати Зимові Олімпійські ігри 2022 р. в Карпатах.

Президент також зауважив, що на пильну увагу заслуговує, безумовно, і досвід облаштування російської частини чорноморського узбережжя, про що наочно свідчать зміни, які відбулися у Геленджіку.

Наприкінці виступу глава держави зазначив, що вважає некоректним питання на кшталт «кого ви обираєте – Росію чи Європу?». «Ми – незалежна держава, котра проводить незалежну політику. А з нашими російськими сусідами у нас є особливі плани, які ми втілюватимемо без шкоди для відносин з іншими нашими партнерами у світі», – резюмував Президент України.

У свою чергу Президент Росії Д. Медведєв констатував, що «сьогодні ми реанімували співробітництво між регіонами. Цього співробітництва не було. Його фактично загнали. Тобто була деградація співробітництва. Воно, образно кажучи, було “помножене на ноль”».

«Зараз є загальна установка – щоб співробітничати, щоб регіони діяли упевненіше, щоб вони не перекладали цей тягар відповідальності на президентів, на уряди, щоб вони самі брали ініціативу у свої руки і регулярно працювали, кожного дня», – наголосив глава Російської держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 4.10).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Половинчак, канд. іст. наук,
старш. наук. співроб.

Конституційний реверс

Україна повернулася в часи сильного Президента: Конституційний Суд виніс вирок політреформі 2004 р. Відмінений закон № 2222-IV «Про внесення змін до Конституції України» від 8 грудня 2004 р. передбачав перехід від президентсько-парламентської до парламентсько-президентської форми правління, формування уряду коаліцією депутатських фракцій, продовження терміну повноважень парламенту до п'яти років.

Із поданням стосовно даного питання до КС звернулися 252 народних депутати. У своєму поданні депутати просили визнати закон № 2222-IV «Про внесення змін до Конституції України» повністю неконституційним у зв'язку з порушенням встановленої Конституцією процедури його розгляду і прийняття, оскільки відповідний законопроект з певними поправками був розглянутий і прийнятий Верховною Радою без обов'язкового в таких випадках висновку КС про відповідність вимогам ст. 157 і 158 Основного закону (в ухваленому законі депутати затвердили ряд статей у новій редакції відносно законопроекту, раніше погодженого з КС (№ 4180).

Рішенням КС від 30 вересня 2010 р. закон № 2222 (так звана політреформа) визнано неконституційним «у зв'язку з порушенням процедури його розгляду і ухвалення». Через шість років «вистрілили» порушення, що супроводжували затвердження політреформи в грудні 2004 р.: КСУ дорікнув парламентарям і неузгодженістю з ним внесених на швидку руку поправок, і пакетним голосуванням. Причому цього разу проблемний документ розглядався, як і будь-який інший закон, на «загальних» підставах, на відміну від аналогічного подання 2008 р., коли судді відмовилися розглядати «закон чотири двійки», що, за їх висновком, став «тілом Конституції».

За вердиктом КС, закон № 2222-IV втратив силу з дня ухвалення даного рішення – з 30 вересня. Втрата чинності політреформи, у свою чергу, призведе до «відновлення дії попередньої редакції норм Конституції». Таким чином, за цим безпрецедентним рішенням, що «є обов'язковим до виконання на території України, остаточним і не може бути оскарженим», країна повернулася до Конституції зразка 1996 р. КСУ, користуючись своїм правом покласти відповідальність за виконання ухваленого рішення на «відповідні державні органи», порекомендував невідкладно адаптувати законодавство, що змінилося, до норм «старої Конституції».

Президент нагадав усім зацікавленим сторонам, що всі рішення Конституційного Суду, у тому числі щодо відміни політреформи 2004 р., повинні виконуватися. Проте зрозуміло, що і резонансність та доленосність рішення, і деякі юридичні нюанси і, звісно, особливості вітчизняної політичної практики, не дають можливості очікувати односпайно-схвальної реакції та однозначних прогнозів щодо наслідків конституційного реверсу.

На переконання президентської команди, повернення до редакції Конституції 1996 р. дає В. Януковичу можливість контролювати перебіг реформ. Нинішнє повернення до президентсько-парламентської моделі означає, що відтепер повноваження Верховної Ради звужуються, а можливості глави держави значно розширюються, головним чином у кадрових питаннях. В. Янукович набув усю повноту влади, весь набір інструментів і механізмів для проведення власної кадрової політики у виконавчій владі.

Як заявила заступник глави Адміністрації Президента І. Акімова, «це дає додаткову можливість, по-перше, контролювати, моніторити хід реформ і впливати на тих, хто не хоче йти досить швидкими кроками». За її словами, «контроль Президента, а саме це дає Конституція 1996 р., і посилення контролю Президента за ходом економічних реформ може стати тією політичною силою, яка перетворить політичну волю на політичний двигун».

Точка зору опозиціонерів, як і слід було очікувати, діаметрально протилежна: «в Україні фактично стався конституційний переворот». Попри емоційність опозиційних оцінок та політичну заангажованість їхніх висновків, слід визнати, що опоненти відміни політреформи в нинішньому форматі апелюють до істотних юридичних нюансів. Вони, зокрема, наполягають (за ранішим висновком того ж КСУ), що закону № 2222 насправді вже не існує, він давно став тілом Конституції. Виходячи з цієї логіки Конституційний Суд узяв на себе функції корегування Конституції України, і ці функції виходять за межі його юрисдикції: лише парламент уповноважений вносити зміни до Основного закону.

Переважає більшість вітчизняних і закордонних юристів-«конституціоналістів» не настільки категоричні, проте ще до оприлюднення вердикту КСУ досить часто висловлювалася думка про те, що Конституційний Суд може визнати неконституційним закон № 2222, яким 2004 р. вносили зміни до Конституції, але він не може підмінити собою Верховну Раду і без відповідної процедури, яка передбачає в тому числі 300-голосову більшість, повернути «кучмівську» конституцію. Як виявилось, КСУ таки пішов цим шляхом і наразі небездоганність чергових конституційних змін стала предметом широкого обговорення. Причому односпайності в оцінках немає навіть серед союзників (не виключено, що найближчим часом вже вчорашніх) по коаліції (віднедавна – просто парламентської більшості, оскільки нові-старі правила не передбачають обов'язковості такого політичного утворення як коаліція). Так, лідер КПУ П. Симоненко, хоч і підтримав скасування реформи 2004 р., також висловив здивування щодо способу, яким це було зроблено. «Це дивна ситуація, коли суд

скасовує закон № 2222... Його не існує, він вже став Конституцією. Тобто Конституційний Суд, на мій погляд, сьогодні перевищив свої повноваження, бо він, за законом про Конституцію та Конституційний Суд, повинен був розглядати проблему конституційності законів, а він виніс вердикт законності усієї Конституції», – наголосив політик.

До речі, показова в цьому контексті позиція спікера парламенту: Голова ВР вважає, що є необхідність у легалізації рішення КСУ, хоча на Банковій та у Міністерстві юстиції переконані, що ніякі додаткові заходи (крім упорядкування законодавства) не потрібні – колишній Основний закон уже працює. «Я вважаю за необхідне запропонувати прийняти рішення у вигляді закону про порядок, процедуру виконання рішення Конституційного Суду, оскільки йдеться не про рядовий закон, а про надзвичайно важливе рішення, яке за своїм значенням буде виходити за межі України», – наголосив В. Литвин. За словами керівника парламенту, таким законом необхідно запропонувати Верховній Раді «оприлюднити аутентичний текст Конституції», що, на думку В. Литвина, «надало б найвищої легітимності у плані виконання рішення Конституційного Суду і зняло би будь-які підстави для будь-яких розмов».

Другим положенням цього закону, вважає В. Литвин, потрібно визначитися з порядком застосування рішення Суду у частині термінів функціонування органів влади, у тому числі Президента України, Верховної Ради, місцевих органів влади.

За словами президента соціологічної служби «Український барометр» В. Небоженка, «КСУ, якщо і не вийшов за рамки конституційного поля, то принаймні розширив його до такої міри, що тепер будь-який суб'єкт влади може приймати загальнодержавні рішення. Тим часом, у перших же параграфах Конституції України чітко записано, що приймати рішення в Україні може лише український народ в особі Верховної Ради». З огляду на це політолог переконаний, що є необхідність імплементації рішення КСУ в рамках Основного закону України через парламент. «Інакше, з хвилини ухвалення рішення, український парламент політично і юридично втрачає всі свої реальні повноваження, стаючи фактично непотрібним, бо КСУ зможе спокійно замінити його з будь-якого питання, починаючи з відбирання власності в олігархів і закінчуючи власне відміною Конституції», – попереджає експерт.

Загалом скасування реформи, яку критикували практично всі в країні, поставило більше запитань, ніж відповідей. На сьогодні, крім названого питання щодо термінів повноважень органів влади, можна говорити, щонайменше, ще про дві проблеми. По-перше, це питання легітимності усіх органів влади, обраних за старою Конституцією. Як наголошують деякі політики, виборці голосували за прихід, зокрема, Президента В. Януковича на посаду з одними повноваженнями, а рішення Конституційного Суду надає йому зовсім інші.

Десять опозиційних партій («Громадянська позиція», «Батьківщина», НРУ, УРП «Собор», «Українська платформа», ПРП, ВО «Свобода», «Народна самооборона», Європейська партія і Партія захисників Вітчизни) вже підписали

заяву щодо необхідності проведення планових виборів Верховної Ради 27 березня 2011 р. у зв'язку з відміною політичної реформи. Опозиційні партії також вважають, що цього ж дня повинні пройти дострокові президентські вибори, оскільки нинішній Президент України В. Янукович на початку 2010 р. обирався із зовсім іншими повноваженнями. Також у Верховній Раді України зареєстрований проект постанови про проведення чергових виборів Верховної Ради України 27 березня 2011 р. за авторством А. Яценюка.

Проте заступник глави Адміністрації Президента юрист О. Лукаш, навпаки, стверджує, що на сьогодні всі органи влади легітимні. «На сьогодні всі суспільні правовідносини регулюються Конституцією 1996 р., яка визнана найкращою європейською Конституцією і міжнародними інституціями. Сьогодні сторінка сварок, розбіжностей, владних воєн і суперечок з приводу Конституції перегорнута. Всі правовідносини врегульовані, всім суб'єктам владних повноважень належить виконати рішення суду і змінити нормативно-правові акти, привівши їх у відповідність до Конституції 1996 р.», – підкреслює вона.

При цьому політолог О. Палій вважає, що рішення про відміну політреформи не може поширюватися на нинішніх ВРУ і Президента. «Річ у тому, що ні та ВР, яка обиралася у 2007 р., ні той Президент, який обирався у 2010 р., не мають права скористатися відміною політреформи, оскільки їх вибирали під конкретні, інші повноваження. Відповідно, нинішнє рішення КСУ може поширюватися виключно на вибрані на наступних виборах парламент і Президента. Якщо Президент В. Янукович хоче розповсюдити це на себе – йому необхідно терміново оголосити дострокові президентські вибори в нашій країні. Парламент повинен піти таким же шляхом. В іншому випадку, якщо рішення буде втілено в життя без перевиборів, ми побачимо явну узурпацію влади», – наголошує він.

Утім, варіант із достроковими виборами, очевидно, стане лише черговою мантрою опозиції – така реальність не потрібна жодному з гравців у владній команді, а її опоненти явно не мають реальних важелів впливу на події. Заклики Ю. Тимошенко до «повстання народних мас» сприймати всерйоз важко: по-перше, політичні туристи і майданарбайтери дискредитували саму ідею масового протесту; по-друге, попередня влада не залишила приємних емоцій у народу і фактично своєю провальною політикою привела до влади нинішній режим.

Ще один важливий аспект: Європа «не помітила» «монополізації влади в Україні». Такий висновок можна зробити, зокрема, з висловлювань президента ПАРЄ М. Чавушоглу. Рішення Конституційного Суду України про відміну політичної реформи і відновлення Конституції 1996 р., за словами президента ПАРЄ, «відповідає нашим вимогам до представників України про продовження конституційної реформи України». Він, щоправда, пообіцяв «спостерігати за ситуацією в Україні в цілому і, зокрема, щодо конституційної реформи».

Що характерно, реакції міжнародної спільноти довго чекати не було потрібно: скасування політреформи відбулося в той момент, коли в Україні відбувалася сьома щорічна зустріч Ялтинської Європейської Стратегії – YES із

традиційно високим представництвом. Показово, що реакція багатьох західних гостей ялтинської зустрічі на повідомлення з Києва була досить м'якою і дуже обережною. Президент Польщі Б. Коморовський, який виступав на ялтинській зустрічі, заявив, що ці зміни у державному ладі – внутрішня справа України. За його словами, у нього нема достатньо інформації про рішення Конституційного Суду, але він не чув, що зміни в Україні відбуваються недемократичним шляхом.

Схожа позиція у європейського комісара з питань розширення та політики добросусідства Ш. Фюле. Він зазначив, що Україні необхідно продовжити широку конституційну реформу, створивши ефективну систему балансів і противаг у владі відповідно до європейських стандартів. За його словами, Євросоюз має намір слідкувати за цим, а також за перебігом місцевих виборів.

На сторінках деяких українських ЗМІ водночас висловлюється припущення, що протокольно-ритуальна реакція заходу – результат активної, хоч і неофіційної підготовчої роботи українського МЗС. Щоб там не було, але нейтрально-прихильне ставлення представників міжнародної спільноти означає легітимізацію відміни політреформи і на міжнародному рівні.

Щодо наслідків скасування політреформи, то одним з головних з них стане радикальний перегляд організаційних правил гри. З моменту анулювання закону «чотири двійки» зникає вже звичне поняття оформленої парламентської більшості, імперативного мандата, що діяв за правилами 2004 р. Лідери фракцій Партії регіонів, Компартії та Блоку Литвина вже підписали угоду про створення парламентської більшості, що успадкувала від коаліції назву «Стабільність та реформи». Політолог Ю. Якименко вважає, що, підписавши угоду про більшість, Компартія та Блок Литвина погодилися на умови Партії регіонів. Також політолог зазначив, що відтепер народні депутати отримали можливість із власної ініціативи виходити з фракцій. «Скасовано положення Конституції про підстави позбавлення депутатських повноважень – такі як невходження до складу фракції чи вихід з неї... Тепер відкриваються можливості для спокійного виходу, переходу», – зауважив Ю. Якименко.

Віце-спікер М. Томенко передрікає, що вже невдовзі в парламенті виникне кілька депутатських груп. «Будуть можливі цілком оригінальні голосування та інтриги всередині тих сил, які підтримують владу. Тоді можна домовлятися по кожному окремому законопроекту», – припускає «бютівець». І хоча в ПР анонсують прискорення процесу розширення правлячої більшості у Верховній Раді, експерти схильні водночас очікувати її переходу на ситуативний рівень.

А от «урізання» президентських чи парламентських каденцій, судячи із заяв представників влади, очікувати не варто. На думку В. Литвина, Президент і Верховна Рада підуть один одному назустріч і сформулюють перехідні положення так, щоб і нинішній Президент, і нинішній парламент мали повну п'ятирічну каденцію. Міністр юстиції О. Лавринович також прогнозує, що найближчим часом буде внесено «точкові зміни» щодо термінів повноважень депутатів місцевих рад, також членів українського парламенту і відповідних посадових осіб сіл, селищ і міст, що обираються на прямих виборах. «Дискусія, що велася перед цим,

продемонструвала, що є консенсусне бачення того, щоб привести терміни повноважень усіх до одного знаменника, щоб усі обиралися на п'ять років», – відзначив О. Лавринович.

Ще одне нагальне питання – завдання якнайшвидшого приведення у відповідність до відновленої Конституції значної кількості законів та підзаконних актів, прийнятих із 2004 по 2010 рр., зокрема закону про Кабмін, який урядові юристи вже «переформатували» під Конституцію-96 і відправили до Верховної Ради для затвердження. Крім того, у зв'язку зі зміною Основного закону уряд готується до скорочення двох посад віце-прем'єрів, адже за чинною Конституцією в уряді має бути чотири віце-прем'єри, а не шість, як зараз.

За словами О. Лавриновича, Кабінет Міністрів одночасно пропонує Верховній Раді внести окремі зміни до 32 законів, що передбачають перерозподіл повноважень між Президентом, Кабміном і Верховною Радою. За підрахунками Голови Верховної Ради В. Литвина, у зв'язку з рішенням Конституційного Суду про відміну політреформи 2004 р. потрібно внести зміни майже до 40 законів.

Отже, процес вирішення правових та політичних колізій, створених рішенням КСУ, спостерігатимемо вже найближчим часом.

В. Бондаренко, в. о. мол. наук. співроб.

«Наша Україна»: відродження чи забуття?

У колись найбільшої опозиційної політсили «Наша Україна» сьогодні не найкращі часи, пов'язані з внутрішньопартійною кризою, падінням рівня підтримки в минулому рейтингового лідера партії – В. Ющенка, фінансовими проблемами та відходом від справ багатьох партійних кадрів.

24 вересня, напередодні місцевих виборів, під гаслом «Оновлення для перемоги» відбувся з'їзд «Нашої України». Почесний голова партії В. Ющенко, виступаючи на з'їзді, вибачився за свій провал на президентських виборах. Як зауважив экс-Президент, «2010 р. прогнала конкретна людина, програв я. І крапка. Я хочу сказати, що не програли ви, не програли мільйони українців».

Також В. Ющенко наголосив, що його політична сила перебуватиме в жорсткій опозиції до нинішньої влади. «Нам нав'язують почуття приреченості, що нинішня влада надовго. І водночас після п'яти останніх років кожен відчуває: це далеко, дуже далеко не факт», – зауважив він.

За словами В. Ющенка, нинішня влада не розуміє національної, демократичної і європейської суті України, не бачить потреби національної консолідації. Лідер партії переконаний, що нинішня влада не має цілісного бачення, яким чином якісно змінити Україну і які реформи здатні принести ці зміни.

За його словами, «Наша Україна» має запропонувати ту альтернативу, яка

дасть людям просвіт. В. Ющенко вкотре наголосив, що сьогодні в Україні відбувається “гвалтування історії”, розкритикував ситуацію зі вободою слова в державі, зауважив, що в останні роки демократія, свобода слова сприймалась як даність, а сьогодні їх можна легко втратити, якщо журналісти не займуть активну позицію.

Він піддав критиці наміри влади ухвалити новий закон про мови, висловивши жаль, що «нація втягується в дискусію, яку можновладці намагаються звести виключно до проблеми спілкування».

Найголовнішим результатом з'їзду стало обрання Політради партії в складі 140 чоловік. Головою Політради замість В. Ульянченко став екс-голова СБУ В. Наливайченко.

Оглядачі не виключають, що саме В. Наливайченка партія висуватиме на наступних виборах глави держави, адже саме він був одним з найвірніших соратників Президента В. Ющенка. Проте експерти вважають, для того щоб В. Наливайченко погодився очолити таку, наразі непопулярну, політсилу, як «Наша Україна», він мав отримати певні гарантії на реформування НУ та повноваження, достатні для реального оперативного керівництва партією, що передбачає прямий вплив на кадрову політику.

Партія також поповнилася новими обличчями, до її лав вступили Г. Омельченко, В. Огризко, І. Ванникова, В. Вовкун та інші «люди Ющенка». Цих людей об'єднує послідовне українофільство і, як мінімум, хороше ставлення до В. Ющенка, також вони не були помічені у гучних корупційних зв'язках.

Власне, саме з таких політиків має скластися новий кістяк «Нашої України». Більше того, за інформацією ЗМІ, уже йдуть чистки на рівні облорганізацій і навіть нижче. Можливо, у партію увіллються члени 34 громадських організацій із 22 областей, які увійшли до проекту В. Наливайченка «Оновлена країна», – вчителі, лікарі, люди творчості, а також дрібні підприємці. Це саме ті свіжі обличчя, яких сьогодні потребує НУ.

Головними завданнями, що їх ставить перед собою «Наша Україна», є наведення ладу в партійних справах, мобілізація до масштабної громадянської активності всіх українських патріотів та перемога на майбутніх парламентських і президентських виборах.

Саме тому партія оголошує про дві принципові політичні ініціативи. По-перше, це розгортання кампанії із захисту голосів громадян на місцевих виборах у жовтні.

По-друге, «Наша Україна» закликає уникнути боротьби між патріотичними силами на місцевому рівні.

Партія готова підтримувати кандидатів інших сил, які користуються авторитетом громад і які не були скомпрометовані політичним шахрайством останніх років.

Саме ці ініціативи стануть першими кроками партії до відновлення авторитету «Нашої України» в суспільстві, повідомляє прес-служба партії.

Також черговий з'їзд «Нашої України» затвердив ідеологію, яка ляже в

основу майбутньої передвиборної програми партії. Основними цілями оголошено захист української мови, донесення до народу історичної правди про голодомор, злочини радянського керівництва, повстанську боротьбу українців у СРСР, створення Єдиної помісної української церкви. Варто відмітити, що в останні роки президентства В. Ющенко саме подібні гуманітарні питання становили більшу частину його діяльності. Проте наскільки актуальними та затребуваними є ці проблеми для суспільства, певною мірою, продемонстрували рейтинги В. Ющенко на минулих президентських виборах. Наразі є підстави говорити про те, що немає гарантій навіть щодо того, чи зможе партія повторити хоча б результат свого лідера, враховуючи кількість партій на націонал-демократичному полі, які цього разу вже точно не підуть в одному блоці з «Нашою Україною», а отже, будуть її конкурентами.

За потенційний електорат «Нашої України» поборються й новоспечена партія В. Кириленка «За Україну!» та ВО «Свобода» О. Тягнибока, які також піднімуть пласт гуманітарних питань.

Соціологічні дослідження теж не додають упевненості НУ, показуючи, що на загальноукраїнському рівні партію підтримує близько 1 % виборців. І лише в кількох західних регіонах рейтинг сягає 5 %. В. Ющенко на з'їзді запевнив, що кількість симпатиків партії буде рости рік від року. Однак, починаючи з 2004 р., НУ демонструвала лише негативну динаміку.

На думку експертів, падіння рейтингу «Нашої України» не може бути зупинене автоматично самим фактом очолення партії В. Наливайченком, персональний рейтинг якого за окремими дослідженнями перевищує рейтинг партії. Будь-які позитивні зміни у ставленні громадян до «Нашої України» відбудуться лише тоді, коли партія якісно оновить принципи своєї діяльності, посилить демократичні процедури, перевірить кадри, відновить зв'язок із виборцем, коли в основу діяльності партії буде покладена реальна дія в інтересах суспільства.

У свою чергу політолог Ю. Шведа вважає, що шанси НУ будуть високими тільки тоді, коли в неї не буде конкурента за націонал-патріотичний електорат. «Якщо з'являться проекти, які, умовно кажучи, конкуруватимуть саме за національно орієнтований електорат і розпорозуватимуть його, тоді навряд чи «Наша Україна» зможе подолати 3-відсотковий бар'єр. Тому потрібно мобілізувати єдину політичну силу, яка представлятиме саме цю частину електорату й нікого іншого. Відтак учасникам блоку краще діяти спільно. Якщо одна з цих сил почне грати самотійно, то це означає, що загинуть усі разом», – каже експерт.

На думку спостерігачів, упродовж років однією з головних проблем розвитку «Нашої України» є криза керування – розділеність повноважень та відповідальності між фактичним та формальними лідерами, наявність кількох центрів прийняття рішень, непрозорість фінансування, формування виконавчої структури за принципом персональної лояльності, а не професіоналізму,

відсутність чітких механізмів контролю за виконанням рішень.

Експерти відмічають, що впродовж тривалого часу рівень політичної активності та відповідальності «Нашої України» однозначно не відповідав претензіям партії на провідну роль у країні. Залишалися безкарними вчинки окремих партійних діячів, які дискредитували партію в очах електорату. Будь-які спроби навести порядок у партії перетворювалися у гостру внутрішньопартійну боротьбу.

Як заявив політолог Ю. Романенко, «що в партії почалося оновлення – це нормальне явище. Але вплив “Нашої України” в даний момент перебуває в спадному тренді». За його словами, це пов’язано, у першу чергу, з програвом В. Ющенка на виборах.

«Ситуація на сьогодні така, що ні Тимошенко, ні “Наша Україна” не здатні суттєво вплинути на політичну обстановку. А те, що відбувається в НУ – НС – просто внутрішні розборки», – зазначив політолог.

Для принципової зміни впливу партії необхідно спочатку позначити курс та ідеологію. В. Наливайченко поки цього не зробив, каже Ю. Романенко.

Зміни, які були затверджені на з’їзді, не гарантують цій партії реального оновлення та збільшення рейтингу, прогнозує політолог Інституту глобальних стратегій В. Гордієнко.

«Зміна лідерів, зміна політради, але не змінилися ані зміст, ані пропозиції. Партії просто ні з чим вийти до людей та щось запропонувати. Ресурсів для якихось акцій сьогодні теж немає, – вважає політолог. – Плюс негативний багаж у громадській думці залишається. Питання в тому, що вони зможуть запропонувати принципово за змістом? На партійні ресурси сьогодні спиратися немає сенсу. Є чималий резерв у регіонах, але він теж під сумнівом, якщо не пропонувати власного конкретного проекту, наприклад, власних версій Податкового, Бюджетного Кодексу, а продовжувати критикувати опонентів. Від розмов на рівні “ми хочемо” ефекту не буде».

Варто відмітити, що детальний проект своєї роботи нове керівництво «Нашої України» обіцяє представити за два місяці, коли будуть опрацьовані пропозиції з регіонів.

Більшість експертів стверджує, що «Наша Україна» значною мірою втратила довіру виборців. Відтак, зауважують фахівці, якби вибори до місцевих рад відбулися завтра, то «Наша Україна» набрала б близько 1 % голосів.

Утім, за словами новообраного голови Політради В. Наливайченка, «Наша Україна» ставить за мету отримання високого результату на місцевих виборах, проходження до парламенту і перемогу на майбутніх виборах Президента. Разом з тим, за прогнозами аналітиків, якщо ситуація не зміниться, імовірнішим видається зовсім інший сценарій. Втрата адміністративного ресурсу у вигляді місцевих адміністрацій і відсутність фракцій у місцевих радах призведуть до деградації і розпаду партійних осередків на місцях, а невисокий рівень підтримки партії навіть у її традиційних регіонах не дасть змоги їй пройти до парламенту виключно як

регіональний проект.

Наскільки результативними були рішення з'їзду, як і подальшу долю партії, продемонструють підсумки місцевих виборів 31 жовтня (www.radiosvoboda.org. – 2010. – 24.09; www.pravda.com.ua. – 2010. – 26.09; postup.brama.com. – 2010. – 27.09; novaya.com.ua. – 2010. – 23.09; www.newsru.ua. – 2010. – 24.09; news.liga.net. – 2010. – 25.09; www.korrespondent.net. – 2010. – 24.09; www.for-ua.com. – 2010. – 30.09; www.ukranews.com. – 2010. 28.09; Vlasti.net. – 2010. – 11.09).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин зустрівся із представниками Національного демократичного інституту міжнародних відносин (США) в Україні.

Метою свого перебування в нашій державі учасники зустрічі назвали бажання ознайомитися з виборчим процесом, який відбувається в Україні, та оцінити виборче середовище, зокрема дати оцінку тим потенціальним загрозам, які можуть виникати під час кампанії.

Голова Верховної Ради України позитивно оцінив роботу інституту, який має 20-річну історію. При цьому він зазначив, що бачення демократичних процесів в Україні з боку цієї політичної інституції має для нас велике значення через те, що НДІ «перебуває над процесом, а не в процесі». «Перебуваючи в процесі, частогусто ми буваємо ангажованими, а відтак необ'єктивними, – сказав він. – Ми завжди готові до діалогу з вами, особливо у тих питаннях, в яких ви допомагаєте забезпечити демократичне становлення України».

Керівник парламенту також наголосив, що країні потрібі чесні вибори. За його словами, не поділяючи всі ті зміни, які були внесені у закон про місцеві вибори, він «погодився на них заради пошуку компромісу». При цьому він підкреслив, що «не хоче такої демократії для України, коли купують партію, беруть гроші у олігархів і водночас говорять про демократію» (*Сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 4.10).

***

Група депутатів увійшла до складу фракції Партії регіонів. Відповідне оголошення у вівторок, 5 жовтня, зробив спікер В. Литвин.

Так, за його словами, до фракції Партії регіонів увійшли позафракційні В. Кисельов та І. Богословська, які обиралися за списками «регіоналів», але були виключені.

Також до фракції Партії регіонів увійшли депутати, обрані за списками БЮТ, – І. Савченко, В. Андрій, В. Іваненко, О. Шепелєв, П. Кузьменко.

Також В. Литвин оголосив про перехід з фракції НУ – НС до Блоку його імені депутата С. Довгого (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 5.10).

***

Угода про сформування парламентської більшості «Стабільність і реформи», яку підписали лідери фракцій у присутності Голови Верховної Ради України, членів уряду і за підтримки глави держави, свідчить про те, що стабільність, передбачуваність і спільна відповідальність гілок влади, що вкрай необхідно країні, збережуться і надалі. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Литвин в інтерв'ю журналістам, коментуючи підписання Угоди про сформування парламентської більшості «Стабільність і реформи» у Верховній Раді України шостого скликання.

За словами керівника парламенту, у зв'язку з рішенням Конституційного Суду склалися «нові конституційні реалії», які не передбачають формування коаліції у Верховній Раді України. Разом з тим, зазначив В. Литвин, через необхідність «збереження конструктивного потенціалу і конструктивної співпраці, яка сьогодні утверджується на рівні Президент України – Верховна Рада України – Кабінет Міністрів України, фракції, які у своїй сукупності становлять більшість від конституційного складу парламенту, підписали відповідну Угоду, яка фіксує, що вони забезпечать виконання коаліційної угоди, яка була укладена у свій час».

У документі, сказав В. Литвин, «чітко зафіксовано, що ці фракції будуть дотримуватися спільної відповідальності за прийняття необхідних країні рішень, за їх реалізацію, особливо з огляду на те, що треба приймати дуже складні, але вкрай необхідні країні документи».

Угода передбачає, що фракції, які сформували парламентську більшість, проводитимуть консультації спільно з главою держави й урядом у питаннях кадрової політики і кадрової роботи, зазначив В. Литвин (*Сайт Верховної Ради України (http://portal.rada.gov.ua)*). – 2010. – 4.10).

***

Голова Комітету у закордонних справах О. Білорус провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Ісламської Республіки Пакистан в Україні Ахмадом Навазом Салім Мела. Під час зустрічі, яка відбулася на прохання Надзвичайного і Повноважного Посла Пакистану, сторони обговорили питання розвитку двосторонніх відносин та перспективи співпраці, спрямовані на підтримку та розвиток міжпарламентського діалогу між Україною та Ісламською Республікою Пакистан.

Ахмад Наваз Салім Мела поінформував присутніх про внутрішньополітичну ситуацію в Ісламській Республіці Пакистан, підкресливши, що країна готова активно співпрацювати з Україною на політичному, економічному, фінансовому та гуманітарному рівнях.

О. Білорус ознайомив Надзвичайного і Повноважного Посла із

внутрішньополітичною ситуацією в Україні, а також розповів про проведену роботу щодо створення депутатської групи Верховної Ради України з міжпарламентських зв'язків з Ісламською Республікою Пакистан і про перспективні напрями роботи групи.

Під час зустрічі акцентувалася увага на питанні щодо відсутності прямого авіасполучення між Україною та Ісламською Республікою Пакистан, що створює перешкоди для налагодження безпосередніх ділових контактів між підприємцями обох країн (*Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 4.10*).

***

5 жовтня Верховна Рада України має ухвалити постанову, яка передбачає взяти до виконання рішення Конституційного Суду. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Литвин, відповідаючи на запитання журналістів.

За його словами, на початку пленарного засідання депутатам «буде запропоновано ухвалити постанову, перший пункт якої передбачає взяти до виконання рішення Конституційного Суду, оскільки можна вести багато дебатів навколо нього, але це рішення ніхто не може скасувати й опротестувати».

Парламентським комітетам буде дано доручення протягом місяця проаналізувати законодавчу базу і внести пропозиції щодо приведення законів у відповідність до нових конституційних реалій.

Керівник парламенту запропонував, аби цю спеціальну комісію очолив перший заступник Голови Верховної Ради А. Мартинюк, а її склад буде сформовано за квотним принципом – по два представники від фракцій Партії регіонів, Блоку Юлії Тимошенко і «Нашої України – Народної самооборони», по одному депутату – від фракцій Комуністичної партії України і Блоку В. Литвина та один представник від позафракційних (*Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 4.10*).

***

4 жовтня лідери парламентських фракцій Партії регіонів, Комуністичної партії України та Блоку Литвина підписали Угоду про сформування парламентської більшості «Стабільність і реформи» у Верховній Раді України шостого скликання.

Угоду підписали О. Єфремов, П. Симоненко та І. Шаров у присутності Голови Верховної Ради України В. Литвина та Прем'єр-міністра України М. Азарова.

На церемонії також були присутні перший заступник Голови Верховної Ради України А. Мартинюк і перший віце-прем'єр-міністр України А. Ключев (*Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 4.10*).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин на брифінгу після засідання Погоджувальної ради висловився за необхідність швидкого прийняття змін до Регламенту Верховної Ради, які витікають з нових конституційних реалій.

«Нині рішенням Конституційного Суду фактично введено в дію Конституцію 1996 р., хоча тут є дискусії юристів та різні точки зору», – сказав В. Литвин і підкреслив, що, «виходячи з волі ряду фракцій, постала необхідність зберегти відповідну співпрацю у новому вимірі, у новій якості».

Він зазначив, що «може з'явитися спокуса додавати нові моменти, нові сюжети, що призведе до затягування процесу прийняття нової редакції чи змін до закону про Регламент Верховної Ради України». «Вважаю, що треба дуже швидко прийняти зміни до законів про Кабінет Міністрів України і про Регламент Верховної Ради України з тим, аби не створювати умови для довільного тлумачення тих рішень, які будуть прийматися», – сказав керівник парламенту і звернув увагу на колізію: нині необхідно скоротити дві посади віце-прем'єр-міністрів України. За Регламентом і за законом про Кабінет Міністрів, зазначив В. Литвин, це прерогатива уряду і Верховної Ради України, відносно ж Конституції, яка має вищу силу, це компетенція Президента України (*Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 4.10*).

***

Спікер В. Литвин не виключає створення нових депутатських фракцій у Верховній Раді. Про це він заявив у парламенті 4 жовтня.

Спікер нагадав, що, у зв'язку з рішенням КС про скасування політреформи та неадаптованим до нього законодавством, «немає чіткої регламентації наявності та функціонування фракцій».

«Сьогодні 14 депутатів можуть проголосити створення депутатської групи, а ви прекрасно розумієте, що кожен буде намагатися знайти політичне опертя у Верховній Раді, особливо з боку тих політиків, які не мають відповідної політичної підтримки», – зазначив В. Литвин.

На його думку, цей факт істотно ускладнить пошук компромісів у проблемних питаннях.

«Сьогодні у нас є вже 28 позафракційних депутатів. Я не виключаю, що й інші фракції з'являться, і я думаю також ряд депутатських груп», – сказав спікер.

За словами В. Литвина, почнеться «броунівський рух входження-виходу та формування нових депутатських фракцій».

Він закликав усіх охочих депутатів приєднатися до угоди про створення більшості, підписаної представниками трьох фракцій у понеділок, 4 жовтня (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 4.10*).

***

Комітет з питань фінансів і банківської діяльності рекомендує парламенту відхилити проект закону про похідні (деривативи).

Законопроектом (реєстр. № 6376) пропонується визначити правові засади функціонування ринку похідних (деривативів) в Україні, що має забезпечити надання учасникам ринку цінних паперів (у тому числі інвесторам) більш широкого спектра фінансових послуг з метою подальшого розвитку ринку цінних паперів.

Під час обговорення народні депутати звернули увагу на те, що принципова відмінність законопроекту, що розглядається, від аналогічного попереднього полягає у запропонованих проектом нових, так званих «альтернативних» фінансових інструментів, і саме до цих положень є істотні зауваження і застереження.

Члени комітету зазначили, що, наприклад, законодавство Європейського Союзу не розділяє фінансові інструменти на альтернативні та неальтернативні. Відповідні директиви ЄС відносять позабіржовий опціон до фінансових інструментів, а визначення «контракт на різницю» вживається у значенні «контракт на різницю цін», при чому у світовій практиці даний інструмент використовується в схемах біржових механізмів.

Аналізуючи окремі положення законопроекту, народні депутати також наголошували, що форвардні контракти визначаються проектом лише як договір поставки, що суперечить загальному визначенню цих деривативів у світовій практиці. Безпоставочні форварди, на їхню думку, повинні бути урегульовані законом так само, як і поставочні (*Сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2010. – 4.10).*

***

Фракція Партії регіонів наполягатиме на ухваленні закону про мови, проте не обов'язково його буде прийнято перед виборами. Про це заявив на брифінгу в понеділок, 4 жовтня, керівник фракції Партії регіонів О. Єфремов.

«Ми не ставимо його перед виборами. Ми будемо працювати над цим законом, і будемо його приймати», – сказав О. Єфремов.

Він також повідомив, що вже спливи всі терміни, коли цей законопроект мав бути розглянутий у профільному комітеті.

«Ми почекаємо ще якийсь час і будемо наполягати перед Верховною Радою на розгляді його (законопроекту) у залі», – зазначив О. Єфремов, ще раз підкресливши, що на порядку денному не стоїть питання про те, щоб розглянути законопроект перед виборами. «Але стоїть питання про його прийняття», – додав він (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 4.10).*

***

У Верховній Раді зареєстровано проект постанови про проведення чергових виборів до Верховної Ради 27 березня 2011 р. Автором проекту є лідер «Фронтун змін», депутат А. Яценюк, повідомляє прес-служба партії.

У проекті зазначається, що така необхідність зумовлена рішенням Конституційного Суду від 30 вересня 2010 р., який відновив дію Конституції 1996 р.

У документі зазначено, що згідно з Конституцією-1996 чергові вибори до парламенту відбуваються в останню неділю березня четвертого року повноважень Верховної Ради.

У проекті зазначено, що, «враховуючи те, що останні парламентські вибори відбулися 30 вересня 2007 р., чергові вибори Верховної Ради повинні відбутися 27 березня 2011 р.» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 4.10).

***

Коаліційні фракції виступають проти спеціального засідання парламенту щодо розгляду ситуації з політреформою. Про це вони заявили у відповідь на пропозицію БЮТ на Погоджувальній раді 4 жовтня.

Зокрема, на думку лідера фракції «регіоналів» О. Єфремова, після рішення КС на спеціальному засіданні «немає предмета обговорення».

На його думку, усі пропозиції щодо введення в дію Конституції та адаптування законодавства до неї може опрацювати тимчасова спеціальна комісія, створити яку раніше запропонував спікер В. Литвин.

«А якщо комусь хочеться просто поговорити, то давайте, може, зробимо парламентські слухання чи ще щось з цього питання, тому що питання щодо спеціального засідання сьогодні недоречне», – зазначив О. Єфремов.

Пропозицію «регіоналів» підтримали також лідер фракції Компартії П. Симоненко та лідер фракції Блоку В. Литвина І. Шаров (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 4.10).

***

Народный депутат от НУ – НС А. Парубий заявил, что члены его фракции постараются повлиять на коллег, которые перешли в состав коалиции, чтобы они не поддержали «языковой» законопроект. Об этом сообщает ИМК.

«Мы будем убеждать депутатов не голосовать за закон о языках», – рассказал он. «Мы будем оказывать моральное, политическое и психологическое давление на тех депутатов, которые пришли в парламент по списку «Нашей Украины», будем обращаться в БЮТ, чтобы они шли на такое же давление в отношении своих депутатов», – сказал политик.

Он также считает, что сегодня ПР, КПУ и Блок В. Литвина не имеют большинства в парламенте. «Поэтому мы будем прежде всего обращаться к тем

людям, которые прошли в парламент по нашим спискам и перешли в коалицию, мы будем идти к ним и говорить с ними, мы скажем, что под ними будет земля гореть, если они посмеют в день рассмотрения этого закона прийти в парламент и нажать кнопку за этот закон», – добавил он.

Нардеп считает, что это будет правильным решением, которое должно повлиять на депутатов. «Убежден, что многие из них придут в себя, когда увидят под стенами своих жилищ, ВР и обладминистраций наших активистов, которые не будут их оскорблять, а будут призывать вспомнить о своих предвыборных обещаниях, призвать защитить язык наших детей и родителей, я думаю, это будет действенный способ», – пояснил А. Парубий (*From-ua (www.from-ua.com)*). – 2010. – 4.10).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович говорив з Прем'єр-міністром М. Азаровим про вдосконалення структури Кабінету Міністрів.

На початку зустрічі глава держави привітав керівника уряду з підписанням 4 жовтня угоди про створення більшості у Верховній Раді. «Це фактично підтверджує, що уряд і далі продовжуватиме плідно співпрацювати з парламентом», – зазначив глава держави. Президент пообіцяв і надалі підтримувати цей процес.

В. Янукович висловив переконання, що ефективна співпраця Кабміну та Верховної Ради вкрай необхідна для своєчасного прийняття законів і спрямування політики уряду на вирішення питань, запланованих програмою його діяльності. «Це дуже важливо. Підтримка з мого боку цього процесу буде завжди. Ви можете на це розраховувати», – сказав В. Янукович.

До кінця тижня Президент очікує від Прем'єр-міністра пропозицій щодо вдосконалення структури Кабінету Міністрів згідно з вимогами чинної Конституції.

Глава держави особливо відзначив, що ці пропозиції мають бути підготовлені також з урахуванням майбутньої адміністративної реформи і скорочення посад заступників.

Президент звернув окрему увагу на соціальну складову у вирішенні питання вдосконалення вертикалі влади. «Ми будемо звільняти при скороченні відповідні кошти. Ці кошти потрібно спрямовувати тільки на соціальні фонди», – наголосив Президент України. За словами В. Януковича, ідеться, зокрема, про гарантії своєчасної виплати заробітної плати, збереження запланованої тенденції до підвищення зарплат і пенсій.

Зі свого боку Прем'єр-міністр наголосив: «Мета уряду – виконання Програми дій Президента». М. Азаров підкреслив, що головне у діяльності Кабміну – покращити ефективність роботи на благо людей. «Ми виконаємо це завдання. У

п'ятницю, 8 жовтня, подамо на розгляд Президента наші пропозиції стосовно тих змін, які необхідно реалізувати в контексті нових реалій», – запевнив главу держави керівник уряду (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 5.10).*

***

У своєму виступі на початку Українсько-Російського міжрегіонального економічного форуму у Геленджіку Президент України зазначив: сьогодні опрацьованих експертами інфраструктурних проектів уже достатньо, щоб наповнити їх конкретним змістом у найближчому майбутньому.

«Ідеться, зокрема, про такі програми, як: “Сіверський Донець”, про неї ми говоримо вже не одне десятиріччя; підтримка малого і середнього бізнесу – куди мають включатися питання вдосконалення режиму прикордонної торгівлі (у тому числі – й торгівля сільгоспродукцією); залучення на взаємовигідних умовах кредитно-інвестиційних ресурсів тощо», – сказав Президент.

В. Янукович також зазначив, що незабаром Україна прийматиме у себе фінальну частину Євро-2012. «І ми б хотіли разом із російськими колегами проаналізувати та оцінити стан наших транспортних коридорів», – додав глава держави.

Президент, крім того, жартома зауважив, що було б дуже добре, якби Україна та Росія спільними зусиллями встигли побудувати ще до початку Євро-2012 міст у районі Керчі, що поєднає Краснодарський край та Крим. «Якщо ж ми не встигнемо цього зробити і мостовий перехід буде здано до Олімпіади в Сочі 2014 р., ми просили б російську сторону найближчим часом збільшити кількість поромів на цій переправі», – додав В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 4.10).*

***

У своєму виступі на засіданні Українсько-Російського міжрегіонального економічного форуму Президент України В. Янукович наголосив, що питання облаштування пунктів пропуску через державний кордон та спрощення процедури перетину його громадянами України і Росії не знімаються з порядку денного.

«Я бачу наших митників тут, прикордонники також тут. Треба зробити так, щоб ми почули сьогодні звіт: що вони за період часу, що минув від зустрічі у Глухові, зробили. Які рішення існуючих проблем пропонують. Ми маємо рухатися вперед і займатися реалізацією цього проекту», – наголосив глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 4.10).*

***

«Україна готова приєднуватися до всіх питань, пов'язаних зі створенням нових транспортних коридорів», – заявив Президент України В. Янукович в м. Геленджик на засіданні Українсько-Російського міжрегіонального економічного форуму.

«Наші транспортні коридори не закінчуються між Україною та Росією. Російська Федерація хоче їхати в Європу – ми також дуже хочемо, щоб ви їхали через Україну. А ми хочемо їхати в Азію через Росію. Тому ми готові вислухати ваші пропозиції і приєднатися до цієї роботи, яка у вас проводиться зараз із Казахстаном», – сказав глава Української держави.

В. Янукович зауважив, що обговорював це питання з Президентом Казахстану Н. Назарбаєвим. «Як відомо, у Казахстані йде велика підготовка зі створення транспортного коридору в бік Китаю, і ми готові до цього питання приєднатися», – підкреслив Президент України **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 4.10).**

***

Президент України В. Янукович провів зустріч з экс-Президентом США Б. Клінтоном.

На початку розмови глава держави висловив вдячність співрозмовникові за його інтерес до України і, зокрема, участь у щорічному VII Ялтинському саміті. В. Янукович високо оцінив виступ Б. Клінтона на цьому заході.

В. Янукович та Б. Клінтон обговорили підсумки цьогорічного Ялтинського саміту. Глава держави, зокрема, відзначив, що бере участь у майже кожному саміті від початку його заснування. «Інтерес до саміту, кількість політиків, бізнесменів, які беруть у ньому участь, постійно зростає», – констатував Президент, назвавши цей захід своєрідним «Давосом» в Україні.

Зі свого боку экс-Президент США зазначив, що він давно зацікавлений Україною. За його словами, останні кілька років щодо питань боротьби зі СНІДом в Україні працює Фонд Б. Клінтона, засновником якого є экс-Президент США. Сьогодні, зазначив Б. Клінтон, ця організація надає медикаменти понад 19 тис. хворих на СНІД в Україні.

Б. Клінтон, крім того, повідомив, що мав виступ у Києві перед молоддю, де переконував аудиторію у важливості тестування на ВІЛ/СНІД, щоб запобігти поширенню цієї хвороби. «Ваша країна дуже добре справляється з тим, що ще кілька років тому могло стати великою бідною», – сказав экс-Президент США стосовно боротьби України з ВІЛ/СНІДом.

Президент України В. Янукович у свою чергу підкреслив, що ті заходи, які відбулися у Києві з участю Б. Клінтона під час його відвідання України цього разу, «безумовно заслуговують на увагу та повагу» **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2010. – 4.10).**

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров пропонує створити спеціальну систему інноваційно-інвестиційного розвитку країни, за якої б урядові структури були відповідальними за бюрократичні процедури, а інвестор дбав тільки про фінансову і виробничу складову процесу. На цьому наголосив глава уряду під час засідання Кабінету Міністрів.

За його словами, для позитивних результатів провадження інвестиційно-інноваційної моделі розвитку, потрібна велика організаційна робота всієї виконавчої влади. Тому, як підкреслив М. Азаров, необхідно створити відповідну систему, «щоб інвестор, який бажає вкласти гроші в реалізацію вкрай необхідних у державі проектів, думав тільки про виробничу складову процесу, а всі бюрократичні процедури, дозволи, погодження тощо виконували урядові структури, наприклад Державне агентство з питань інвестицій». Глава уряду також додав, що спеціальна структура з відповідними функціями має займатися питаннями облаштування майданчика під будівництво нових виробничих потужностей, створення мереж та підключення до систем комунікацій. «Треба з цим визначитись і створити систему, коли б ці дві структури відповідали за безперешкодні, ефективні інвестиційні процеси в державі», – наголосив М. Азаров, зазначивши, що вони мають бути наділені відповідними правами, повноваженнями і нести відповідальність (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 4.10).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров, відкриваючи засідання Кабінету Міністрів, доручив Міністерству юстиції підготувати проекти документів з метою приведення законодавства у відповідність до Конституції 1996 р.

«1 жовтня Конституційний Суд України прийняв рішення, згідно з яким з того ж дня відновлюється дія Конституції, прийнятої в 1996 р. У зв'язку з цим уряд повинен невідкладно розробити та прийняти зміни до законодавства та нормативних актів, що витікають з цього факту», – наголосив М. Азаров та додав: «Міністерство юстиції повинно напрацювати відповідний проект документів та за участі Секретаріату Кабінету Міністрів за готовністю подавати на розгляд уряду» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 4.10).

***

Прем'єр-міністр України Н. Азаров сьогодні, 5 жовтня, посетит с официальным визитом Эстонию. Крім того, по інформації прес-служби Кабміна, в течение 6–7 жовтня Н. Азаров будет находится с визитом в Финляндии.

Планируется, что Н. Азаров встретится с высшим руководством Эстонии и Финляндии, представителями деловых кругов, а также посетит парламенты этих стран (*УРА-Информ (ura-inform.com)*). – 2010. – 5.10).

***

Уряд на своєму засіданні має намір ухвалити Програму міжрегіонального прикордонного співробітництва України та Російської Федерації на 2011–2016 рр. Про це повідомив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів.

«Програма включає спільні заходи та проекти в різних сферах міжрегіональної взаємодії: охорони здоров'я, освіти, науки, культури, екології, економічної кооперації», – пояснив глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 4.10).

***

Уряд та представники парламентської більшості підпишуть нову угоду про співробітництво. Про це Прем'єр-міністр України М. Азаров повідомив, відкриваючи засідання Кабінету Міністрів.

«Ми з нашими партнерами по коаліції підпишемо угоду, яка підтвердить в нових правових умовах всі наші домовленості, зафіксовані у попередній коаліційній угоді», – зазначив глава уряду.

М. Азаров наголосив, що це створить надійну основу для реалізації в парламенті Програми Президента України. «Та плідна робота, яка проводилася в парламенті на підтримку рішень уряду, буде продовжена», – запевнив глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 4.10).

***

Завдяки крокам, започаткованим Президентом України та урядом, у державі вже спостерігається поступове відновлення позитивної динаміки економічного зростання. На цьому наголосив міністр праці та соціальної політики України В. Надрага під час прес-конференції у Кабінеті Міністрів України.

За словами урядовця, середній розмір заробітної плати штатних працівників у серпні 2010 р. збільшився проти серпня 2009 р. на 21,1 % і становив 2 280 грн, що у 2,6 раза перевищує розміри соціальних гарантій – мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму (у серпні – 888 грн).

Він також підкреслив, що, спираючись на ці результати, новий уряд продовжує згідно з бюджетним планом підвищувати мінімальну зарплату. Так, з 1 жовтня 2010 р. підвищився мінімальний розмір заробітної плати до 907 грн. Це – на 24 % більше, ніж в аналогічному періоді минулого року.

Як позитив у Мінпраці сприймають і той факт, що поступово зменшується кількість працівників, які отримують саме мінімальну заробітну плату. Якщо на початку року їх було 4,2 % від загальної кількості працівників, то вже у червні їх кількість знизилася до 3,5 %.

В. Надрага особливу увагу звернув на те, що уряд цього року, як і було обіцяно, забезпечує зростання мінімальної заробітної плати на рівні не нижче

розміру прожиткового мінімуму. «Нині розробляється бюджет 2011 р. і дозвольте вас запевнити, що там ця норма буде витримана так само», – зазначив міністр *(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 4.10).*

***

«З початком опалювального сезону очікується нова хвиля звернень щодо оформлення субсидій за спрощеним порядком», – сказав міністр праці та соціальної політики В. Надрага під час брифінгу, який відбувся після позачергового засідання Кабінету Міністрів.

Він акцентував увагу на тому, що станом на 1 жовтня житлову субсидію вже одержують 422,9 тис. сімей, що в два рази більше, ніж чисельність одержувачів житлових субсидій напередодні впровадження нового порядку. За призначенням субсидії звернулись 875,8 тис. сімей. Новий спрощений порядок дав змогу призначити їх додатково для 162,3 тис. сімей.

«Таким чином, кількість громадян, які оформили житлові субсидії, вже збільшилася майже вдвічі порівняно з минулим роком. Такі цифри доводять, що ми здійснили прорив, спростивши оформлення цього виду державної соціальної допомоги до кращих європейських зразків. Без перебільшення, нам вдалося у стислі терміни втілити по-революційному нову систему надання субсидій», – наголосив В. Надрага.

Також міністр підкреслив, що тема призначення субсидій за новим порядком, протягом останніх двох місяців набула масштабності та довела, що створена в країні система соціального захисту здатна й надалі ефективно працювати та виконувати завдання, поставлені перед нею урядом *(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 4.10).*

***

«4 жовтня розпочато виплату пенсій відповідно до нових, підвищених розмірів», – наголосив міністр праці та соціальної політики України В. Надрага на прес-конференції у Кабміні, яка була присвячена черговому підвищенню соціальних стандартів з 1-го жовтня.

Міністр наголосив, що новий прожитковий мінімум на одну особу з 1 жовтня становить 861 грн, і це на 235 грн, або на 38 % більше, ніж у минулому році. У зв'язку з цим, за його словами, будуть перераховані пенсії та прив'язані до прожиткового мінімуму виплати малозабезпеченим сім'ям, інвалідам, самотніми матерями тощо.

Зокрема, розмір мінімальної пенсії підвищено до 723 грн, що на 161,6 грн більше, ніж отримували пенсіонери в минулому році. Відповідно до цього зростуть і мінімальні розміри пенсій інвалідів війни та учасників бойових дій: до 1735,20 грн – для інвалідів війни I групи; до 1554,45 грн – для інвалідів II групи; до 1373,70 грн – для інвалідів III групи; до 1192,95 грн – для учасників бойових дій.

«Ми зробили це таким чином, що практично не затримали виплати на жодний день. Працівники усіх підрозділів Мінпраці дуже добре відпрацювали заради того, щоб наші співгромадяни змогли отримати нові розміри соцвиплат своєчасно, як і обіцяв Президент», – сказав В. Надрага (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 4.10).

***

Посів озимих зернових культур у 2010 р. відбувався згідно з графіком. Про це міністр аграрної політики М. Присяжнюк повідомив 4 жовтня на брифінгу.

За його словами, зараз немає жодних причин для хвилювання щодо своєчасного завершення посівної кампанії озимих.

«З 8,4 млн га озимих, які ми запланували, вже посіяно 6 млн. Щодня ми засіваємо близько 300–310 тис. га. Тобто хвилювань щодо виконання планів посіву озимих у нас ніяких немає», – заявив міністр (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 4.10).

***

Кабінет Міністрів України на засіданні 29 вересня затвердив Порядок використання у 2010 р. коштів Стабілізаційного фонду для здійснення окремих заходів, пов'язаних із забезпеченням діяльності Конституційного Суду України.

Рішення уряду забезпечить спрямування бюджетних коштів на виплату вихідної допомоги суддям, що вийшли у відставку в поточному році, та виплату щомісячного довічного грошового утримання суддям, що вийшли у відставку в поточному році.

Згідно з постановою, операції пов'язані з використанням бюджетних коштів, проводяться відповідно до Порядку обслуговування державного бюджету за видатками та операціями з надання та повернення кредитів, наданих за рахунок бюджету, затвердженого Державним казначейством.

Крім того, Конституційний Суд України бере бюджетні зобов'язання виключно у межах фактично перерахованих на його рахунки бюджетних коштів (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2010. – 4.10).

***

Кабінет Міністрів України виділив додатково 60 млн грн для виплати дотацій на посів цукрового буряка в розрахунку 500 грн на 1 га. Про це міністр аграрної політики М. Присяжнюк повідомив на брифінгу.

За його словами, виробництво цукру є стратегічним напрямком для України. «Наш теперішній потенціал – близько 5 млн т цукру. Сьогодні, враховуючи ту динаміку збільшення обсягів посівів, які відбулися в поточному році, завдання уряду – не допустити їх зменшення. А щоб не зменшити обсяги посівів, нам необхідно не розчарувати виробників цукрового буряку і цукру», – зазначив

міністр.

М. Присяжнюк повідомив, що уряд на своєму засіданні прийняв постанову про виділення додаткових коштів в обсязі 60 млн грн на підтримку виробництва цукрового буряку: «Тобто буде видана найближчим часом компенсація на 1 га посіву цукрового буряку в обсязі 500 грн, щоб можна було підготувати землі і забезпечити посів цукрових буряків на наступний рік», – зазначив М. Присяжнюк і нагадав, що на початку літа уряд виділив 170 млн грн на надання державної підтримки виробництва продукції рослинництва у вигляді дотування посівів цукрових буряків і льону-довгунця з розрахунку 1 тис. грн на 1 га посіву (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 4.10.*)

***

Уряд схвалив Концепцію Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011–2015 рр. Відповідне розпорядження затверджено на засіданні уряду 29 вересня. Державним замовником програми визначено Державне агентство з інвестицій та розвитку.

Як передбачено концепцією, метою програми є створення умов для активізації інвестиційної діяльності, спрямованої на модернізацію реального сектору економіки та забезпечення сталого економічного розвитку.

Проблему передбачається розв'язати шляхом створення умов для переходу до інвестиційно-інноваційної моделі розвитку економіки, стимулювання залучення приватних інвестицій, удосконалення законодавства, що регулює інвестиційну діяльність, зняття перешкод в інвестуванні; розбудови системи державного інвестування; розвитку інвестиційного ринку та інвестиційної інфраструктури.

Виконання програми дасть змогу покращити основні макроекономічні показники розвитку держави та зміцнити її позиції на світових інвестиційних ринках; посилити позицію України в міжнародних рейтингах; суттєво збільшити обсяг інвестицій в основний капітал; забезпечити постійний приріст прямих іноземних інвестицій (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 4.10.*)

***

Кабінет Міністрів України з 1 жовтня 2010 р. установив військовослужбовцям (крім строкової служби), які мають посади плаваючого та льотного складу Збройних сил, Державної прикордонної служби та льотного складу внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ, щомісячну додаткову грошову винагороду в розмірі, що не перевищує місячне грошове забезпечення. Відповідну постанову уряд прийняв на засіданні 22 вересня.

Граничні розміри, порядок та умови виплати щомісячної додаткової грошової винагороди визначається Міністерством внутрішніх справ та Адміністрацією Державної прикордонної служби за погодженням з Міністерством праці та соціальної політики і Міністерством фінансів у межах затвердженого фонду грошового забезпечення (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2010. – 4.10.*)

***

Уряд установив надбавку за особливі умови праці у розмірі 15 % посадового окладу (з підвищеннями) лікарям, фахівцям з базовою та неповною вищою медичною освітою і молодшим медичним сестрам з догляду за хворими, які працюють у будинках-інтернатах для громадян похилого віку та інвалідів, геріатричних пансіонатах, пансіонатах для ветеранів війни і праці, психоневрологічних інтернатах та дитячих будинках-інтернатах і безпосередньо обслуговують осіб зі зниженою рухомою активністю та ліжкових хворих. Відповідну постанову Кабінет Міністрів України прийняв на засіданні 29 вересня.

Відповідно до постанови, перелік посад працівників, яким установлюється зазначена надбавка, затверджується керівником установи за погодженням з профспілковим комітетом. Згідно з документом, Міністерство фінансів під час доопрацювання проекту Державного бюджету на 2011 р. зобов'язано врахувати додаткові витрати, пов'язані з виплатою такої надбавки. Постанова набрала чинності 1 жовтня поточного року (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2010. – 4.10).

ПОЛІТИКА

Близько 200 представників партії «Наша Україна» 5 жовтня пікетують будівлю Верховної Ради, вимагаючи не приймати Закон «Про мови в Україні».

Учасники акції тримають партійні помаранчеві прапори «Нашої України», плакати «Кучмізм не пройде», «Захистимо українську мову» і скандують гасла: «Одна мова – одна країна», «Русифікації – стоп».

Крім того, учасники акції роздають народним депутатам, журналістам текст відкритого листа керівника ради партії «Наша Україна» В. Наливайченка до народних депутатів, у якому він закликає не ухвалювати Закон «Про мови в Україні».

«Я закликаю вас, українських законодавців, не допустити ухвалення відкрито антиукраїнського закону, який принижує честь і гідність українців у їхній власній державі, несе реальну загрозу подальшому повноцінному розвитку українського народу», – говориться у зверненні.

Як відомо, акція протесту з аналогічними вимогами пройшла під Верховною Радою в понеділок, 4 жовтня, коли в парламенті йшла погоджувальна рада (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2010. – 5.10).

***

Опозиційні партії вимагають звільнення Конституційного Суду в повному складі. Про це розповів віце-спікер М. Томенко, коментуючи деталі підписаної опозиціонерами спільної заяви. За його словами, «цей КС серйозно вляпався в історію і тому має бути звільнений всім складом». «Давайте оберемо хоча б один

Конституційний Суд, який би захищав Конституцію», – зазначив М. Томенко.

Крім того, за словами віце-прем'єра, опозиційні партії домовилися координувати між собою усі дії на місцевих виборах, а також у стінах парламенту.

Відповідний документ, за словами М. Томенка, підписали 10 парламентських та позапарламентських опозиційних партій, і до них планують приєднатися ще 5 (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 4.10).

***

Опозиційні сили вимагають провести 27 березня 2011 р. дострокові вибори Президента та Верховної Ради. Про це йдеться у спільній заяві десяти опозиційних партій, повідомляє прес-служба Народного руху України.

«На президентських виборах у лютому ц. р. громадяни України не надавали В. Януковичу той суттєво більший обсяг владних повноважень, який він розраховує отримати через відновлення дії Конституції у редакції 1996 р.», – сказано у ній. Тому опозиція вимагає провести дострокові вибори як парламенту, так і Президента.

Крім того, як було вже оголошено раніше, опозиція вимагає відправити у відставку нинішній склад Конституційного Суду, а також скликати парламентську Конституційну комісію «для врегулювання проблем, пов'язаних з оголошенням рішення Конституційного Суду».

Також опозиційні сили хочуть терміново внести запропоновані ними зміни до закону про місцеві вибори «щодо забезпечення всім партіям рівних можливостей участі у виборах та контролю за чесністю їх проведення».

Заяву підписали Європейська партія України, Народний рух України, партія «Громадянська позиція», партія «Народна самооборона», партія «Реформи і порядок», партія «Українська платформа», партія ВО «Батьківщина», партія ВО «Свобода», партія захисників Вітчизни, Українська республіканська партія «Собор» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 5.10).

***

Исполнительный комитет УЕФА официально утвердил Киев местом проведения финального матча чемпионата Европы по футболу 2012 г. Об этом журналистам сообщил сегодня президент УЕФА М. Платини по итогам заседания исполкома УЕФА, которое состоялось в Минске.

«Сегодня на заседании исполкома было официально утверждено, что первый матч финальной части Евро-2012 пройдет в Варшаве, а финальная игра состоится в Киеве», – сообщил М. Платини.

По его словам, исполком принял решение о паритетном распределении проведения матчей плей-офф финальной части Евро-2012. В частности, первый и второй четвертьфинальные матчи Евро-2012 состоятся в польских городах Варшава и Гданьск, а третий и четвертый матчи – в украинских городах Киев и Донецк.

Также в соответствии с этим принципом первый полуфинал Евро-2012 пройдет в Донецке, а второй матч состоится в Варшаве. При этом в пресс-службе

вице-прем'єра Б. Колесникова уточнили, що по рішення УЕФА в рамках чемпіоната Європи по футболу 2012 г. в Україні пройдуть 16 матчів із 31, в тому числі два чвертьфінала, півфінал і фінал (*МинПром – інформація бізнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 4.10).

***

4 жовтня в Києві почався 13-й раунд переговорів про створення зони вільної торгівлі (ЗВТ) між Україною та Євросоюзом, який триватиме до 8 жовтня. Він – останній перед щорічним самітом Україна – ЄС, який відбудеться 22 жовтня в Брюсселі.

«Нинішній раунд є ключовим», – заявило джерело в Єврокомісії. «Протягом останніх декількох раундів у нас практично не було просування. Україна не готова йти на поступки в найважливіших пунктах, які передбачають адаптацію законодавства до європейських норм. Переговори в Києві 4–8 жовтня покажуть, чи готовий Київ взагалі до якогось прогресу», – зазначило джерело.

Ще одна особливість нинішніх переговорів – сторони планують обмінятися проектами розділу «Послуги» – єдиного, щодо якого переговори досі не почалися.

«Цей раунд повинен дати змогу нам побачити загальну картину угоди», – сказав єврокомісар з питань розширення ЄС і політики сусідства Ш. Фюле.

За інформацією ЗМІ, європейці вже поінформували керівництво України про складнощі в переговорному процесі.

Ш. Фюле підтвердив: «Кожен раунд для нас важливий, але цей має особливе значення. Ми домовилися з Президентом В. Януковичем, що, якщо цей раунд не принесе успіхів, нам треба буде сісти разом із учасниками переговорів і розібратися, де ми перебуваємо» (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2010. – 5.10).

***

Налог на доходи громадян, полученные в виде процентов по депозитным вкладам, необходимо взимать независимо от суммы депозитов. Об этом заявил сегодня экс-председатель парламентского Комитета по налоговой политике, народный депутат от БЮТ С. Терехин.

По его мнению, при этом необходимо, чтобы государство предусмотрело 1–2 года переходного периода для данной нормы и провело разъяснительную работу о ее внедрении.

Вместе с тем С. Терехин предположил, что банки могут пересмотреть свою политику в отношении депозитных ставок, беря на себя данный налог. Таким образом, введение данного налога может привести к подорожанию кредитов, отметил представитель БЮТ.

По его словам, при введении нормы о налогообложении доходов с депозитов физлиц в Украине не останется банковской тайны, поскольку налоговые инспекторы смогут требовать от банков полного раскрытия информации о счетах

граждан. «Банки превратятся в налоговых агентов», – подчеркнул нардеп. Кроме того, появится риск злоупотреблений со стороны налоговых органов по отношению к депозитам граждан, полагает С.Терехин (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 4.10).

***

Партия «Наша Украина» призвала граждан Украины принять участие в акциях протеста против решения Конституционного Суда Украины об отмене политреформы 2004 г. Об этом говорится в заявлении президиума Политсовета партии.

«Наша Украина» призывает всех граждан Украины, которые хотят жить в независимом, успешном европейском государстве, выйти вместе с нами на акции гражданского протеста – конституционные и языковые веча, которые мы начинаем проводить по всей стране. Мы призываем к совместному действию каждого украинского патриота», – говорится в заявлении.

Партия также призвала к сотрудничеству все «идеологически родственные, национально-демократические силы страны». В заявлении указывается, что свои акции НУ собирается проводить с 5 октября.

В пояснении говорится, что отмена политической реформы 2004 г. решением КСУ «в корне меняет систему власти в Украине», при этом, вопреки самой Конституции, изменения «в который раз совершены за спиной и без всякого учета воли украинских граждан» (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 4.10).

***

Решение об отмене политреформы уменьшит прочность парламентской коалиции. Об этом заявил народный депутат от НУ – НС Р. Зварыч, выступая в телеэфире «5 канала».

«Я думаю, что сейчас вы будете видеть щели в команде коалиции. Щели уже сейчас очень очевидные. Послушайте очень внимательно, как говорит Председатель Верховной Рады Украины (В. Литвин). Не замечается в его голосе какого-то очень большого удовольствия от этого решения. Послушайте, что говорят коммунисты», – сказал Р. Зварыч.

По его словам, проверкой на прочность нынешней властной команды в парламенте станет и рассмотрение проекта Налогового кодекса, который предлагает правительство. Он напомнил, что в Верховной Раде есть депутаты-бизнесмены от Партии регионов и на них принятие Налогового кодекса может отразиться негативно (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2010. – 4.10).

***

Народный депутат, член парламентской фракции Партии регионов В. Олейник в комментарии «Столичным новостям» заявил о том, что заявления оппозиции об ущемлении ее прав не соответствуют действительности.

По мнению В. Олейника, демократичность избирательного процесса максимально обеспечена соответствующим законодательством. «Мы должны учитывать, что этот закон (закон о выборах в органы местного самоуправления. – Ред.) принимался в очень некомфортных условиях, когда вследствие затягивания с принятием этого закона было бы то, что избирательный процесс вступил бы в силу по предыдущему законодательству. Поэтому была определенная поспешность и погрешности, которые потом дорабатывались. Но, безусловно, мы сделали все для того, чтобы процедура была прозрачной, демократичной, и выборы в Украине прошли по европейским стандартам», – сказал народный депутат.

В. Олейник считает безосновательными заявления оппозиции в якобы полном доминировании Партии регионов в территориальных избирательных комиссиях. «Если взять статистику, то Партия регионов имеет 24,5 % в руководящих органах комиссий и аналогично 24,5 % имеет БЮТ. Думаю, что, учитывая тот факт, что БЮТ сегодня меньше представлен в парламенте, их численность около 120 депутатов, а Партии регионов – 173, мы выдержали определенный паритет», – заявил политик (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2010. – 4.10*).

***

Моніторинговий комітет ПАРЄ врахує звернення опозиційних партій щодо можливих фальсифікацій при проведенні місцевих виборів в Україні. Про це заявив президент ПАРЄ М. Чавушоглу у своїй відповіді на звернення від опозиційних партій щодо можливих фальсифікацій при проведенні місцевих виборів в Україні.

«Ваше звернення було направлено до Моніторингового комітету ПАРЄ, який візьме його до уваги при підготовці до дебатів щодо “функціонування демократичних інститутів в Україні”, які відбудуться 5 жовтня під час засідання Асамблеї», – цитує лист прес-служба БЮТ.

Президент ПАРЄ висловив сподівання, що «результати дебатів сприятимуть зміцненню демократичних інститутів в Україні та зміцненню поваги до основних прав та свобод» (*Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2010. – 4.10*).

***

Парламентська асамблея Ради Європи не буде давати висновку стосовно рішення Конституційного Суду про скасування політреформи 2004 р. Про це повідомив член Моніторингового комітету ПАРЄ С. Головатий.

«Рішення Конституційного Суду призвело до дискусії не тільки в Україні, а й

тут у Страсбурзі. Мало хто розуміє, яке саме рішення виніс суд. Узагалі незрозуміло, що він виніс!» – зазначив він.

«У той же час рішення КС стосуються демократичних інститутів та їх функціонування в Україні. А це – тема розгляду питання стосовно України. Тому ПАРЄ вимушена звернути на це питання увагу», – уточнив С. Головатий.

У той же час, за його словами, питання рішення КС стосовно політреформи буде відображено в резолюції ПАРЄ. Утім, ніякого висновку асамблея давати не буде.

«Асамблея не може давати оцінку цьому питанню. І тому, я вже можу про це говорити, Моніторинговий комітет ПАРЄ прийняв рішення звернутися за висновком до експертного органу, а саме – до Венеціанської комісії», – заявив він.

За його словами, вже наступного тижня він як представник асамблеї у Венеціанській комісії представить запит Моніторингового комітету ПАРЄ під час свого виступу (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2010. – 4.10).

***

Депутаты могут больше не играть в коалиционные игры. Об этом в ходе пресс-конференции высказал директор Института проблем управления им. Горшенина В. Фесенко.

Кроме того, по его словам, отмена Конституционной реформы приведет к существенным жертвам в Верховной Раде в рядах оппозиции.

«Первой жертвой может стать НУ – НС, вслед за ним существенные жертвы понесет БЮТ», – считает эксперт. По его словам, вместо этих политических сил появятся новые фракции и депутатские группы. Дело в том, что «при отмене коалиции отменяется императивный мандат». «В связи с этим, депутаты получают легальную возможность вступать в коалицию. Они могут выйти из своей фракции, могут создавать новые фракции и депутатские группы», – отметил В. Фесенко (*УРА-Информ (http://ura-inform.com)*. – 2010. – 4.10).

***

Партия «Сильная Украина» не будет отсиживаться в оппозиции после ближайших местных выборов. Об этом заявил ее лидер С. Тигипко в Симферополе во время проведения III конференции Крымской республиканской организации «Сильная Украина».

По его словам, в различных регионах страны партия сталкивается с сопротивлением местных властей. «У нас настолько молодая демократия, что можно ожидать любого поворота событий. Мы уже испытали и попытки давления, и админресурс. Но кто бы ни начал на нас давить, запугивать – эти люди сами боятся твердого отпора. Наша твердая позиция не даст им ни малейшего шанса», – заявил С. Тигипко.

Он также выразил уверенность в том, что без «Сильной Украины» ни одна из политических сил не сможет создать устойчивого большинства, в частности, в

крымском парламенте. «Мы будем блокироваться с наиболее конструктивными силами, чтобы провести задуманные реформы и возродить Крым и всю страну», – отметил лидер партии (*Главком: Новости политики и экономики* (<http://glavcom.ua>). – 2010. – 5.10).

***

Лидер «Фронту змін» А. Яценюк в эфире одного из украинских телеканалов заявил, что в Украине будет создана мощная альтернатива Партии регионов.

«Мы обязательно создадим реальную мощную альтернативу ПР. И если выборы (парламентские) будут, согласно Конституции, в 2011 г., то убежден, что все новые демократические силы будут способны объединиться в новый мощный демократический кулак и выйти с реальной альтернативой», – подчеркнул А. Яценюк (*Главком: Новости политики и экономики* (<http://glavcom.ua>). – 2010. – 5.10).

***

Пресс-служба партии «Батьківщина» публично обращается к ведущему программы «Большая политика...» на канале «Интер» Е. Киселеву с предложением участия лидера этой политической силы Ю. Тимошенко в следующем эфире программы.

«Учитывая соблюдение свободы слова, объективности и права оппозиции донести до народа свою точку зрения на ключевое событие, которое кардинально влияет на настоящее и будущее Украины, – неправоудное решение КС о возвращении к Конституции 1996 г., – а также то, что в течение длительного времени участниками программы были представители действующей власти, – мы призываем Вас, господин Евгений, пригласить Ю. Тимошенко к участию в Вашей программе», – говорится в сообщении пресс-службы «Батьківщини» (*Обком* (www.obkom.net.ua). – 2010. – 5.10).

ЕКОНОМІКА

Генеральный директор Всемирной ассоциации стали Я. Кристмас уверен, что в 2011 г. Украина сохранит статус одного из крупнейших производителей стали в мире.

Такой прогноз дал глава Всемирной ассоциации стали (World Steel Association, WSA) Я. Кристмас в ходе Международной конференции Worldsteel-44, которая стартовала 4 октября в Токио.

«Украина – экспортноориентированная страна. Основные рынки, от которых она зависит, – это Средний Восток и Азия. В этих регионах очень хороший спрос на металлопродукцию. И в следующем году он должен сохраниться, что позволит

Украине укрепить свои позиции», – пояснил Я. Кристмас.

Говоря о перспективах Украины, глава WSA отметил, что в Украине следовало бы диверсифицировать свои риски. «Украина практически не представлена на рынке Европы. Также очень слаб внутренний рынок страны», – отметил генеральный директор WSA.

В целом участники Worldsteel-44 отмечают, что восстановление рынков стали сегодня происходит значительно быстрее, чем предполагалось, когда мировой экономический кризис только начался. «Однако делать точные прогнозы сегодня пока трудно. Мировая экономика дает неоднозначные сигналы», – говорит глава крупнейшей в Латинской Америке сталелитейной компании Ternium и представитель экономического комитета Всемирной ассоциации стали Д. Новехиль. По его словам, сегодня очевидно, что большое влияние на рынок будет оказывать Китай. В частности на его долю в следующем году придется 45 % мирового потребления стали (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 4.10).

***

Правительство Украины попросило Всемирный банк расширить инвестиционный портфель, включив в него кредитование сельского хозяйства.

Эта отрасль может дополнить готовящуюся сейчас программу сотрудничества банка с Украиной, активная реализация которой начнется с 2012 г.

Кабинет Министров предложил Всемирному банку включить в его инвестиционный портфель в Украине глобальную программу продовольственного обеспечения, рассчитанную минимум на 10 лет. Об этом Премьер-министр Н. Азаров заявил в ходе переговоров с вице-президентом ВБ И. Андерсеном. «Уже в 2010 г. дефицит зерна в мире достигнет 60 млн т, и, очевидно, в ближайшие 10 лет мир столкнется с дефицитом продовольствия, в то время как Украина потенциально может производить более 100 млн т зерна. Мы способны стать частью глобальной программы продовольственной безопасности. Других ресурсов, которые могли бы обеспечить такую программу, кроме ресурсов Всемирного банка, наверняка не существует», – отметил Н. Азаров.

И. Андерсен пообещал тщательно изучить эту идею в ходе подготовки новой стратегии ВБ. Сейчас ВБ делает ставку на кредитование инфраструктурных проектов, проектов в сферах энергетики и ЖКХ, а также на поддержку госбюджета и банков.

Как уточнил изданию глава представительства ВБ в Украине М. Райзер, для рассмотрения и подготовки решения банку необходимо не менее шести месяцев. Нынешняя стратегия ВБ охватывает 2007–2011 гг., и ее действие завершается в середине 2011 г.

Вице-премьер Б. Колесников назвал поддержку сельского хозяйства одним из трех ключевых приоритетов правительства. При этом начало кредитования Всемирным банком может совпасть с отменой моратория на торговлю землей

сельскохозяйственного назначения, обещанной Кабмином с 2012 г. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 4.10).

***

Министерство финансов спрогнозировало, каким будет курс гривни по отношению к доллару в ближайшие три года. Украинская власть обещает 7,5–8,0 грн за долл.

Прогноз обменного курса гривни к доллару содержится в проспекте эмиссии еврооблигаций Украины, размещение которых проводилось в прошлом месяце.

«Сумма в украинских гривнях, переведенная в доллары США по среднему прогнозируемому обменному курсу в период 2010–2011 гг. – на уровне 8,0 грн/долл. и в период 2012–2013 гг. – на уровне 7,5 грн/долл.», – говорится в той части проспекта эмиссии, где Украина раскрывает объемы выплаты по государственному долгу.

Предыдущий глава Минфина И. Уманский не исключает, что такой прогноз сделан не столько из экономических, сколько из политических соображений: «Обычно, прогнозируя курс, Минфин консультируется с НБУ. Но не исключено, что в настоящее время такие прогнозы сделаны исходя из политической целесообразности. Правительству надо сбалансировать доходную и расходную части бюджета, а при курсе 8 и 7,5 грн/долл. им это сделать легче. Логика Минфина может быть простой: меньше курс – меньше расходы на обслуживание внешних долгов».

Вместе с тем экс-руководитель Министерства финансов достаточно пессимистично оценивает перспективы национальной валюты в ближайшем будущем. «Я не вижу предпосылок для усиления гривни в среднесрочной перспективе: ухудшение платежного баланса, рост цен и увеличение стоимости коммунальных услуг традиционно провоцируют спрос на валюту со стороны населения. К тому же вторую волну кризиса никто не отменял», – перечисляет основные риски для стабильности гривни И. Уманский (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 4.10).

***

Национальный банк Украины с 4 октября повысил ставки рефинансирования на 0,75 п.п. Об этом сообщает пресс-служба Национального банка.

По обеспеченным кредитам овернайт – до 9,5 % годовых и по бланковым кредитам – до 11,5 % годовых (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 4.10).

***

Консорциум АНТК им. Антонова и USAerospace получили допуск к участию в тендере Минобороны США на поставку самолетов-

топливозаправщиков военно-воздушных сил (ВВС) США. По разным оценкам контракт составит от 35 до 50 млрд долл. Об этом сообщил президент ДП «Антонов» Д. Кива. На VII Международном авиасалоне «Авиасвит-XXI». Кроме АНТК, в конкурсе примут участие Boeing и Airbus, передает РБК.

«Ми не успели в срок оформить свое участие, но сроки продлили по нашей просьбе, и мы теперь принимаем участие в конкурсе, – сообщил Д. Кива.

Тендер ВВС США на создание самолета-заправщика нового поколения был объявлен, а требования к самолетам Пентагон обнародовал в феврале 2010 г.

Осенью 2009 г. ВВС США объявили тендер на разработку и поставки нового типа самолетов заправщиков KC-X – вместо составляющего основу летающих танкеров KC-135 Stratotanker фирмы Boeing, которые были приняты на вооружение еще в конце 1950-х годов. В феврале 2010 г. Пентагон обнародовал требования к самолетам. С победителем тендера будет заключен контракт на сборку 179 летающих танкеров.

Ожидается, что АНТК им. Антонова представит на тендере три различные модели самолетов: Ан-124-КС, Ан-122-КС и Ан-112-КС. Как отмечают сами представители украинской компании, эти машины обладают рядом преимуществ. Например, их корпус более прочный. Кроме того, эти самолеты могут осуществлять взлет и посадку на мокрое покрытие взлетно-посадочной полосы.

Если контракт с АНТК им. Антонова все же будет подписан, самолеты для ВВС США будут производиться в Украине, однако окончательная сборка будет осуществляться в США (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 4.10).

***

Позитивные оценки главы МВФ позволяют надеяться, что 30 ноября фонд выделит Украине второй транш объемом 1,56 млрд долл., даже несмотря на то что пенсионная реформа не начата. К такому мнению пришли эксперты.

«МВФ неоднократно шел на уступки, особенно если украинские власти демонстрировали продвижение реформ. Поэтому на фоне общего прогресса МВФ может согласиться на небольшую отсрочку пенсионной реформы», – говорит директор экономических программ Центра им. Разумкова В. Юрчишин.

«Согласно меморандуму, украинские власти обязались подготовить и принять все необходимые законопроекты, связанные с пенсионной реформой, до конца декабря. Однако уже сейчас очевидно, что эта задача оказалась более сложной. Поэтому во время второго пересмотра программы МВФ, скорее всего, не будет делать акцент на пенсионной реформе, а обратит внимание на другое обязательство – возвращение начисления пени за просроченные платежи за жилищно-коммунальные услуги», – считает экономист ИК ВГ Capital В. Ваврищук. По его мнению, пенсионная реформа может быть отсрочена на полгода, и этот вопрос станет основным в ходе следующего пересмотра программы МВФ (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2010. – 4.10).

***

Металлургический комбинат «Азовсталь» в январе – сентябре увеличил выплавку стали на 30,8 % в сравнении с тем же периодом 2009 г., до 4 млн 219,27 тыс. т. Об этом сообщила пресс-служба группы компаний «Метинвест», в состав которой входит предприятие.

Кроме того, в январе – сентябре комбинат увеличил производство чугуна 31,5 % в сравнении с тем же периодом 2009 г., до 3 млн 653,72 тыс. т, и выпуск проката на 31,7 %, до 3 млн 923,91 тыс. т.

При этом в сентябре по сравнению с предыдущим месяцем «Азовсталь» увеличил производство чугуна на 7,4 %, до 418,444 тыс. т, стали – на 13,6 %, до 491,72 тыс. т, а проката – на 19,1 %, до 453,45 тыс. т (**МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2010. – 5.10).**